

Prijedlog zakona o Agenciji za kontrolu i osiguranje prisilnog oduzimanja imovine stečene krivičnim djelima i upravljanje oduzetom imovinom

I - Opće odredbe i pojmovi

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se uvjeti i postupak po kojem Agencija za kontrolu i osiguranje prisilnog oduzimanja imovine stečene krivičnim djelima i upravljanje oduzetom imovinom (u daljem tekstu Agencija) i sudovi postupaju, formiranje Agencije kao posebnog državnog organa uprave, prava i dužnosti Agencije, organizacija i rukovođenje Agencijom, saradnja sa drugim organima u cilju sprečavanja, istrage i poduzimanje mjera za osiguranje prisilnog oduzimanja imovine stečene krivičnim djelima, te upravljanje sa oduzetom imovinom.

Član 2.

Pojmovi u upotrebi u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- (1) *Prethodna mjera osiguranja* - podrazumijeva mjeru naloženu od strane nadležnog suda u cilju osiguravanja prisilnog privremenog oduzimanja imovine stečene vršenjem krivičnih djela iz ovog zakona.
- (2) *Imovina* - podrazumijeva svaki vid imovine, i materijalnu i nematerijalnu, pokretnu i nepokretnu, kao i pravne dokumenta kojima se dokazuje pravo vlasništva ili interes na takvu imovinu. **Imovinom proisteklom iz krivičnog djela smatra se imovina okrivljenog, svjedoka saradnika ili ostavioca koja je u očiglednoj nesrazmjeri sa njegovim nezakonitim prihodima**
- (3) *Treća lica* - podrazumijeva se osoba na koju je prenesena imovina bez naknade ili uz naknadu koja ne odgovara stvarnoj vrijednosti.
- (4) *Prihod* - bilo kakvu imovinsku korist pribavljenu krivičnim djelom
- (5) *Račun* - poslovni oblik prema kojem banka ili neka finansijska ustanova obavlja promet novcem ili drugim platežnim sredstvom dopuštajući njegovo polaganje i podizanje za tuđi račun
- (6) *Sredstvo* - podrazumijeva predmet koji je rezultat krivičnog djela
- (7) *Predlagač* - Agencija koja je pokrenula postupak radi osiguranja imovine
- (8) *Protivnik* - osoba protiv koje se prihod i imovina osiguravaju u korist državnog budžeta
- (9) *Službena tajna* - podatak ili isprava koja je zakonom Bosne i Hercegovine, drugim propisom Bosne i Hercegovine ili općim aktom nadležne institucije Bosne i Hercegovine donesenim na osnovu zakona proglašena službenom tajnom;
- (10) " *Zamrzavanje*" ili " *zapljena*" označava privremenu zabranu prijenosa, konverzije, raspolaganja ili premještaja imovine ili privremeno preuzimanje čuvanja ili nadzora nad imovinom temeljem naloga koji izda sud ili dugo mjerodavno tijelo;
- (11) *Kontrola*- pod kontrolom se podrazumijeva prikupljanje podataka o pojavama korupcije i organizovanog kriminala te ostvarivanje saradnje između državnih tijela u cilju otkrivanja pojava korupcije i kriminala.
- (12) **Oduzimanjem se smatra privremeno ili trajno oduzimanje od vlasnika imovine proistekle iz krivičnog djela.**

II – Krivična djela za koja se određuju mjere osiguranja i oduzimanja imovine

Član 3.

(1) Mjere osiguranja nad sredstvima, приходима i imovinom mogu se odrediti ako postoje osnovi sumnje da su izravno ili neizravno ostvareni slijedećim krivičnim djelima iz Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine:

a) Za krivična djela iz Glave XVII - krivična djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, i to:

- trgovina ljudima;
- neovlašten promet oružjem i vojnom opremom;
- neovlašten promet opojnim drogama;

b) Za krivična djela iz Glave XVIII- krivična djela protiv privrednog jedinstva tržišta te krivična djela iz oblasti carina, i to:

- pranje novca;
- porezna utaja;
- neplaćanje poreza;
- nedopuštena trgovina;
- nedopuštena proizvodnja;
- krijumčarenje;
- organizovanje grupe ljudi ili udruženja za krijumčarenje ili rasturanje neocarinjene robe;
- carinska prijevarena.

c) Za krivična djela iz Glave XIX- krivična djela korupcije i krivična djela protiv službene i druge dužnosti, i to:

- primanje darova i drugih oblika koristi;
- davanje dara i drugih oblika koristi;
- protuzakonito posredovanje;
- zloupotreba položaja i ovlaštenja;
- pronevjera u službi;
- prijevarena u službi;
- protuzakonita naplata i isplata.

(2) Mjere osiguranja iz prethodnog stava ovog člana mogu se odrediti i za ista krivična djela u Krivičnom zakonu Federacije BiH, Krivičnog zakona Republike Srpske i Distrikta Brčko.

III - Organizacija i rukovođenje

Član 4.

(1) U cilju oduzimanja protupravno stečene imovine vršenjem krivičnih djela iz člana 3 ovog zakona formira se Agencija za osiguranje prisilnog oduzimanja imovine stečen krivičnim djelima i upravljanje oduzetom imovinom. (u daljem tekstu Agencija).

(2) Agencija je samostalni državni organ uprave Bosne i Hercegovine koji je izravno odgovoran Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine i neovisna je od nepropisnog utjecaja drugih tijela i organa i vrši svoje funkcije od bilo kakvog uticaja.

(3) Agencijom rukovodi direktor (u daljem tekstu direktor) koga postavlja i razrješava Predstavnički dom i Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Direktor ima zamjenika koji se postavlja i razrješava na isti način kao i direktor.

(4) Agencija ima tri odjela: Odjel za istraživanje i dokumentaciju, Odjel za mjere osiguranja prisilnog oduzimanja imovine i Odjel za upravljanje oduzetom imovinom.

(5) Direktor postavlja i razrješava rukovodioce odjela.

Član 5.

(1) Odjel za istraživanje i dokumentaciju:

- prikuplja podatke o pojavama korupcije i organizovanog kriminala;
- ustrojava i vodi bazu podataka koji mogu služiti kao izvor saznanja u postupku za krivična djela iz člana 3. ovog zakona;
- potiče i usmjerava saradnju između državnih tijela u cilju otkrivanja pojava korupcije i organizovanog kriminala;
- prikuplja od svih relevantnih organa uprave i pravosuđa informacije o imovini lica za koje postoji osnovana sumnja da su počinili krivična djela iz člana 3. ovog zakona;
- upoznaje javnost o opasnosti i štetnosti korupcije te o metodama i sredstvima njezinog sprječavanja;
- *prima, analizira i pruža mjerodavnim tijelima informacije o sumnjivim finansijskim transakcijama;*
- obavlja i druge poslove koji proizilaze iz ovog zakona.

Član 6.

(1) Odjel za mjere osiguranja prisilnog oduzimanja imovine:

- pokreće postupak pred nadležnim sudovima u vezi donošenja privremenih mjera osiguranja prisilnog oduzimanja sredstava, prihoda i imovine ostvarene krivičnim djelima iz člana 3. ovog zakona;
- pokreće postupak pred nadležnim sudom za utvrđivanje sporne vrijednosti imovine;
- ako je imovinska korist stečena krivičnim djelima sjedinjena sa ostalom imovinom, mjerama iz ovog zakona podložna je cjelokupna imovina;
- saraduje, u skladu sa međunarodnim ugovorom, sa nadležnim tijelima drugih država i međunarodnih organizacija;
- obavlja i druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

Član 7.

(1) Odjel za upravljanje oduzetom imovinom:

- upravlja sa imovinom privremeno preuzetom na čuvanje ili nadzor temeljem naloga koji izda sud na osnovu zahtjeva Agencije;
- upravlja sa sredstvima, приходima ili imovinom koja je oduzeta pravosnažnom odlukom nadležnog suda;
- stara se o očuvanje vrijednosti oduzete imovine i raspolaže istom u skladu sa socijalnom namjenom tih sredstava.

(2) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine bliže određuje način i uvjete raspolaganja sa imovinom iz prethodnog stava.

Član 8.

(1) Agencija redovno podnosi izvještaje o svom radu Predstavničkom domu i Domu naroda, a najmanje jednom godišnje.

IV - Saradnja sa pravosudnim i drugim organima

Član 9.

(1) Prilikom vršenja dužnosti vezanih za izvršavanje ovog zakona Agencija ostvaruje saradnju sa svim upravnim i pravosudnim organima i tužilaštvom i oni su joj dužni pružiti informacije koje su relevantne za obavljanje dužnosti koje su joj povjerene.

(2) Na zahtjev Agencije državni i entitetski organi nadležni za provođenje Zakona, a posebno unutrašnje poslove, dužni su bez naknade osigurati neophodnu pomoć za izvršavanje poslova vezano za preduzimanje mjera osiguranja prisilnog oduzimanja sredstava, prihoda i imovine stečene vršenjem krivičnih djela iz ovog zakona u cilju donošenja odluke suda o oduzimanju imovinske koristi stečene činjenjem tih krivičnih djela..

Član 10.

(1) U obavljanu svojih dužnosti Agencija ostvaruje saradnju sa nadležnim organima drugih država i pruža im pomoć u skladu sa Konvencijom o pranju novca, potrazi, pljenidbi i konfiskaciji dobiti stečene putem kriminalnih radnji Vijeća Evrope broj ETS No 141. od 08.11.1990. godine, i Konvencije Ujedinjenih nacija protiv korupcije, koju je Parlamentarna skupština ratifikovala 30.01.2006. godine.

V - Prava i dužnosti Agencije

Član 11.

(1) Agencija i njihovi radnici, u okviru svojih ovlaštenja utvrđenih ovim zakonom, imat će obaveze i pravo da:

- dobiva redovno informacije od svih sudova u Bosni i Hercegovini pred kojima je pokrenut postupak za krivična djela iz ovog zakona;
- sistemski prikuplja podatke o pojavama korupcije i organizovanog kriminala;
- potiče i usmjerava saradnju između državnih tijela u cilju otkrivanja pojava korupcije i drugih djela iz člana 3. ovog zakona;
- prikuplja od svih relevantnih organa uprave i pravosuđa informacije o imovini lica iz prethodne alineje;
- u postupku istraživanja i prikupljanja informacija i dokumentacije preduzima sve mjere i radnje u skladu sa ovlaštenjima organa unutrašnjih poslova predviđenih u odredbama Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Bosne i Hercegovine, broj 3/03);

- pokreće postupak pred nadležnim sudovima u vezi donošenja privremenih mjera osiguranja prisilnog oduzimanja sredstava, prihoda i imovine ostvarene krivičnim djelima iz člana 3. ovog zakona;
- saraduje sa institucijama nadležnim za provođenje istrage za krivična djela iz člana 3. ovog zakona;
- u skladu sa procedurama iz člana 12. ovog zakona, uđu u prostorije u kojima se nalaze ili bi se mogli nalaziti knjige i evidencije ili drugi predmeti potrebni za utvrđivanje imovnog stanja počinioca krivičnih djela iz člana 3. ovog zakona, te da pregledaju te knjige i evidencije, uzimaju izvode, sačinjavaju kopije ili uzimaju evidencije i knjige;
- ustrojava i vodi bazu podataka koji mogu služiti kao izvor saznanja u postupku za krivična djela iz člana 3. ovog zakona;
- ostvaruje kontinuiranu saradnju sa organima unutrašnji poslova i sa Glavnim tužiocem Bosne i Hercegovine i tužiocima entiteta;
- preduzima mjere na sprećavanju i otkrivanju prijenosa imovinskih koristi ostvarenih krivičnim djelom;
- izdaje upute u vezi sa fizičkim i pravnim licima čije će račune finansijske institucije u okviru svoje nadležnosti pojačano provjeravati i upute o vrstama računa i transakcija na koje treba posebno paziti;
- poduzima uzajamne mjere koje su nužne da se Bosni i Hercegovini i drugoj državi omogući pokretanje građanske parnice u njenim sudovima u sudovima radi dokazivanja vlasništva nad imovinom ostvarenom počinjenjem krivičnih djela iz ovog zakona..

Član 12.

(1) Radnici Agencije imaju ovlaštenja da, **uz prethodnu odluku nadležnog suda**, uđu u svaki posjed ili u prostorije gdje se:

- čuvaju ili mogu čuvati knjige ili evidencije ili dugi predmeti koji mogu poslužiti za dokazivanje imovine za lica prema kojem je za djela iz člana 3. ovog zakona pokrenut krivični postupak;
- zatražiti od suda da banci ili drugoj pravnoj osobi koja se bavi platnim prometom izda nalog o praćenju platnog prometa na računima osobe protiv koje je pokrenut krivični postupak za krivična djela iz člana 3. ovog zakona.

(2) Procedura i svrha ulaska u poslovne prostorije iz stava 1. ovog člana utvrdit će se podzakonskim aktima.

(3) Ulazak u posjed ili prostorije lica iz stava 1. ovog člana obaviti će se u skladu sa Zakonom o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine.

Član 13.

(1) Radnici Agencije koji djeluju u okviru svojih službenih ovlaštenja oslobođeni su odgovornosti za štetu počinjenu drugim licima koja je tim djelovanjem nastala. U takvim slučajevima za pričinjenu štetu tužba se podiže protiv Bosne i Hercegovine.

VI - Osiguranje prisilnog oduzimanja sredstava, prihoda ili imovine ostvarene krivičnim djelom.